

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ЗАХИСТУ РОСЛИН, БІОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ

**ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ В ЗАХИСТІ ТА КАРАНТИНІ
РОСЛИН**

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти, присвяченій 126-річчю НУБіП України*

(23 квітня 2024 р.)

Київ-2024

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ЗАХИСТУ РОСЛИН, БІОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ

**ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ В ЗАХИСТІ ТА КАРАНТИНІ
РОСЛИН**

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти, присвяченій 126-річчю НУБіП України*

(23 квітня 2024 р.)

Київ-2024

Досягнення і перспективи в захисті та карантині рослин. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти, присвяченій 126-річчю НУБіП України (23 квітня 2024 року, м. Київ). – К:НУБіП України. – 2024. – 268 с.

У збірнику розміщені тези доповідей студентів вищих навчальних закладів України, що розкривають питання історії розвитку та становлення досліджень у галузі захисту і карантину рослин.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету захисту рослин, біотехнологій та екології (протокол № 8 від 2 квітня 2024 року).

Організаційний комітет конференції:

Кондратюк В.М. – проректор з наукової роботи та інноваційної діяльності, голова оргкомітету;

Коломієць Ю.В. - декан факультету захисту рослин, біотехнологій та екології, співголова оргкомітету;

Бондарь В.І. – доцент, заступник декана факультету захисту рослин, біотехнологій та екології, заступник голови оргкомітету;

Доля М.М. - завідувач кафедри ентомології, інтегрованого та захисту та карантину рослин НУБіП України, заступник голови оргкомітету;

Гентош Д.Т. – в.о. завідувача кафедри фітопатології ім. акад. В.Ф. Пересипкіна, заступник голови оргкомітету;

Статкевич О.І. – асистент кафедри ентомології, інтегрованого та захисту та карантину рослин, секретар оргкомітету

Члени оргкомітету:

Ключевич М.М. – завідувач кафедри здоров'я фітоценозів і трофології Поліського національного університету (за згодою)

Марковська О.Є. – в.о. завідувача, професор кафедри ботаніки та захисту рослин Херсонського державного аграрно-економічного університету (за згодою);

Стригун О.О. – завідувач ентомології та стійкості сільськогосподарських культур проти шкідників Інституту захисту рослин НААН України (за згодою);

Соломійчук М.П. – заступник директора Української науково-дослідної станції карантину рослин Інституту захисту рослин НААН України (за згодою);

Алексєєв О.О. – доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища Вінницького національного аграрного університету (за згодою);

Піковський М.Й. – доцент кафедри фітопатології ім. акад. В.Ф. Пересипкіна НУБіП України;

Сикало О.О. – доцент, заступник декана факультету захисту рослин, біотехнологій та екології НУБіП України;

Лікар Я.О. – доцент кафедри ентомології, інтегрованого та захисту та карантину рослин НУБіП України;

Пасічник Л.П. – доцент кафедри ентомології, інтегрованого та захисту та карантину рослин НУБіП України;

Башта О.В. – доцент кафедри фітопатології ім. акад. В.Ф. Пересипкіна, НУБіП України;

Вуск А.О. – асистент кафедри фітопатології ім. акад. В.Ф. Пересипкіна, НУБіП України.

Іванов В.О., Бабич О.А.	143
Візуальні ознаки ураження картоплі глободерозом. Іванов В.О., Бабич О.А.	145
Фітопаразитичні нематоди кукурудзи та особливості їх поширення.	
Калуга С.В., Бабич О.А.	146
Сезонна динаміка чисельності стеблової нематоди <i>Ditylenchus dipsaci</i> на кукурудзі. Калуга С.В., Бабич О.А.	147
Глободероз картоплі та його значення для картоплярства України і світу.	
Дзюман Я.А., Бабич О.А.	148
Дитиленхоз картоплі. Дзюман Я.А., Бабич О.А.	150
Гетеродероз конюшини. Чеберяк О.Ю., Бабич О.А.	152
Дитиленхоз конюшини та його особливості. Чеберяк О.Ю., Бабич О.А.	153
Домінуючі фітофаги сої. Пашковський В.А., Бабич А.Г.	155
Фітопаразитичні нематоди сої. Пашковський В.А., Бабич А.Г.	156
Фітосанітарний моніторинг: період воєнного стану.	
Карабут М. Ю., Піскунова Л. Е.	158
Мета та значення фітосанітарного моніторингу на території України.	
Кобзар М. Д., Піскунова Л. Е.	160
Аналіз фітосанітарного ризику від західного кукурудзяного жука в Лісостепу України. Коновал Д.О., Сикало О. О.	162
Контроль карантинних збудників у плодкових насадженнях яблуні.	
Легкобит К. С., Баишта О. В.	164
Фітосанітарний стан посівів кукурудзи в умовах північного Степу України.	
Мечет А.О., Дудченко В.В.	167
Моніторинг шкідливих організмів у посівах сої в умовах північного степу України. Мечет А.О., Марковська О.Є.	169
Перспективні шляхи покращення фітотоксичної дії біогербіцидів на основі ефірних олій. Омельченко В.О., Нестерова Н.Г.	171
Особливості біології та поширення комплексу шкідливих видів у посіві соняшнику Одеської обл., С. Петропавлівка. Помогайбог С.О., Доля М.М.	173
Вплив інсектициду «Мультироза» на троянду мультифлора.	
Попіка Ю. В., Дмитрієва О.Є.	174
Нематододокомплекс пшениці озимої. Приходько Д.В., Бабич А.Г.	175
Особливості розмноження фітопаразитичних нематод кукурудзи в Правобережному Лісостепу України. Приходько І.В., Бабич А.Г.	177
Дитиленхоз печериці двоспорової та його особливості.	
Вербовський М.В., Бабич А.Г.	180
Шляхи та джерела поширення дитиленхів печериць.	
Вербовський М.В., Бабич А.Г.	180
Контроль чисельності фітопаразитичних нематод кукурудзи при сучасних технологіях вирощування. Приходько І.В., Бабич А.Г.	181
Зниження заселеності ґрунту вівсяною нематодою при вирощуванні сільськогосподарських культур. Приходько Д.В., Бабич А.Г.	183
Моніторинг мишоподібних гризунів у природних і антропогенних ландшафтах Київщини. Слівінський Б.В., Ганищенко К.В., Бондарева Л.М.	184
Стійкість гібридів соняшника до вовчка та їх урожайність.	
Стороженко О.В., Сикало О.О.	186
Захист агрофітоценозу кукурудзи від бур'янового компоненту в умовах «ТОВ Ічнянське» Чернігівської області. Черненко Я.М., Дмитрієва О.Є.	188
Особливості захисту посівів соняшнику від бур'янів.	189

Список літератури

1. Оновлено світовий рекорд урожайності кукурудзи. URL: <https://numl.org/RsN> (дата звернення 10.04.2024 р.).
2. Моніторинг шкідників і хвороб сільськогосподарських культур : навч. посіб. / С.В. Станкевич та ін. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 624 с.

МОНІТОРИНГ ШКІДЛИВИХ ОРГАНІЗМІВ У ПОСІВАХ СОЇ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Мечет А.О., аспірант 1 року навчання

Херсонський державний аграрно-економічний університет
Науковий керівник: *Марковська О.Є.*, д. с.-г. наук, професор
e-mail: markovska_o@ksaeu.kherson.ua

Останніми роками через розширення посівних площ під соєю відбувається погіршення фітосанітарного стану її агроценозів, у яких фіксується більше 100 видів шкідливої ентомофауни та близько 50-ти видів збудників хвороб різної етіології. Втрати врожаю за сприятливих умов для розвитку і поширення шкідливих організмів можуть досягати 50% і більше [1]. Головним чинником у прийнятті рішення щодо застосування засобів захисту рослин є системний та професійно виконаний моніторинг, визначення стану динаміки популяцій фітофагів та їх природніх ворогів, встановлення структури фітопатогенного комплексу й сегетальної флори в агроценозах сільськогосподарських культур.

Моніторинг шкідливих організмів [2] у посівах сої проводили в ФГ «Алоей», яке розташоване у Північному Степу України. За результатами обліків встановлено, що фітопатогенний комплекс соєвого агрофітоценозу складався з представників мітоспорових грибів, видів ооміцетів та аскоміцетів, бактерій і вірусів. Найбільш типовими представниками фітопатогенної мікробіоти були збудники фузаріозної кореневої гнилі – *Fusarium* spp. (34%), пероноспорозу (*Peronospora manshurica* N. Sud) – 13%, септоріозу (*Septoria glycines* Hemmi), склеротиніозу (*Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) de Bary) – 25 та 16% відповідно. Також у посівах визначено збудника кутастої плямистості листків сої (*Pseudomonas savastanoi* pv. *glycinea* Gardan et al.) та вірусу зморшкуватої мозаїки (Bean wrinkle mosaic virus) (рис. 1).

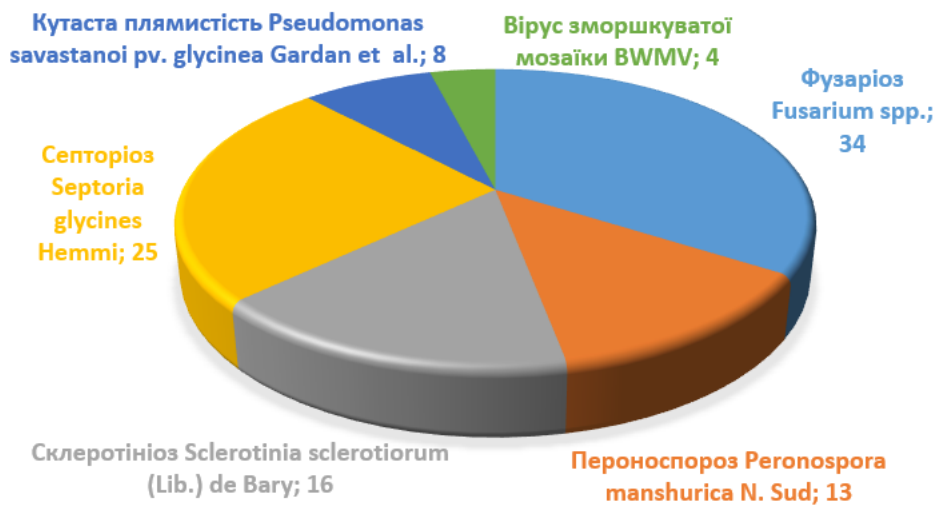

Рис. 1. Склад фітопатогенної мікробіоти у посівах сої, 2023 р.

Структура шкідливого ентомокомплексу була представлена наступними видами: паросткова муха (*Delia platura* Mg.), тютюновий трипс (*Thrips tabaci* Lind.), акацієва вогнівка (*Etiella zinckenella* Tr.), звичайний павутинний кліщ (*Tetranychus urticae* Koch.), клопи-щитники (*Pentatomidae* spp.), а саме: чорношипий (*Carpocoris fascispinus* Sop.), ягідний (*Dolycoris baccarum* L.) і люцерновий (*Piezodorus lituratus* F.), люцерновий клоп (*Adelphocoris lineolatus* Goeze), бульбочкові довгоносики (*Sitona* spp.), зокрема смугастий (*S. lineatus* L.) та щетинистий (*S. crinitus* Hrbst.), соєва плодожерка (*Eucosma glycinivorella* Motsch), сонцевик будяковий (чортополохівка) (*Vanessa cardui* L.) (рис. 2).

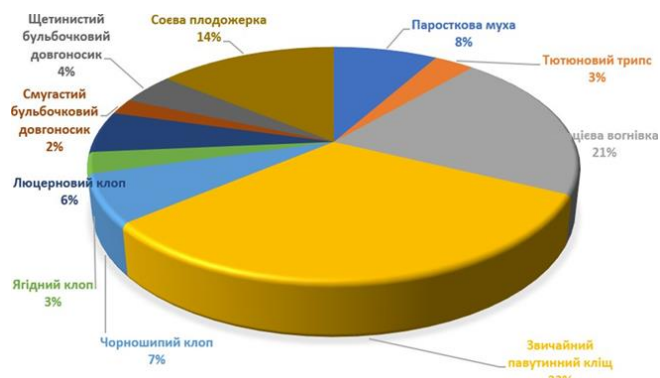

Рис. 2. Шкідливий ентомокомплекс агроценозу сої, 2023 р.

За результатами обліків забур'яненості посівів сої у господарстві, проведених до застосування заходів із контролю сегетальної рослинності встановлено, що у агрофітоценозах присутні значна кількість як однорічних, так і багаторічних видів злакових і дводольних бур'янів, головними серед яких були: просо півняче (*Echinochloa crus-*

galli (L.) Pal. Beauv.), мишій зелений (*Setaria viridis* L.), пирій повзучий (*Agropyron repens* (L.) Pal. Beauv.), свинорій пальчастий (*Cynodon dactylon* (L.) Pers.), лобода біла (*Chenopodium album* L.), щириця звичайна (*Amaranthus retroflexus* L.), нетреба звичайна (*Xanthium strumarium* L.), портулак городній (*Portulaca oleracea* L.), грицики звичайні (*Capsella bursa-pastoris* (L.) Scop.), осот рожевий (*Cirsium arvense* (L.) Scop.), осот жовтий (*Sonchus arvensis* L.), берізка польова (*Convolvulus arvensis* L.) (рис 3.).

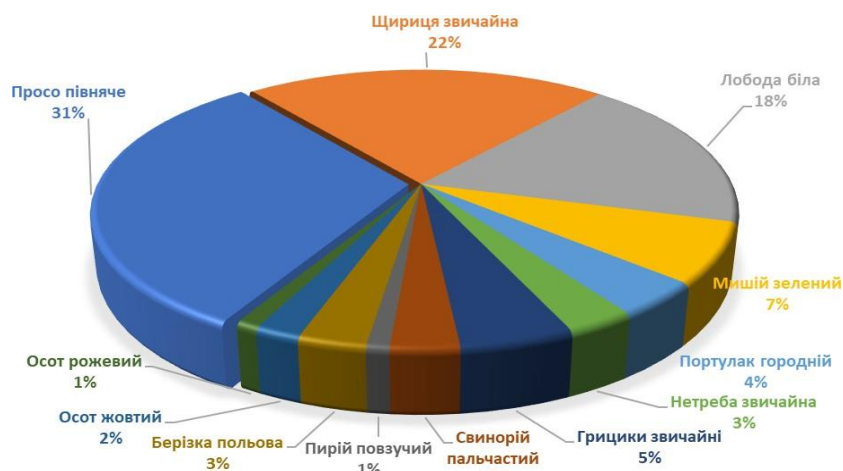

Рис. 3. Структура бур'янового компоненту агрофітоценозу сої, 2023 р.

Список літератури

1. Інтегрований захист сої. URL: <https://numl.org/RsT> (дата звернення 12.04.24 р.).
2. Моніторинг шкідників і хвороб сільськогосподарських культур : навч. посіб. / С.В. Станкевич та ін. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 624 с.

ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІТОТОКСИЧНОЇ ДІЇ БІОГЕРБІЦИДІВ НА ОСНОВІ ЕФІРНИХ ОЛІЙ

Омельченко В.О., магістр 1-го року

Нестерова Н.Г., к.с.-г.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування
України

e-mail: paleflesh2014@gmail.com

Алелопатичні сполуки це перспективний вид біогербіцидів, що включають в себе різні групи вторинних метаболітів, найважливішими з яких є леткі терпеноїди та фенольні сполуки. Ефірні олії являють собою

Наукове видання

**ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ В ЗАХИСТІ ТА КАРАНТИНІ
РОСЛИН**

**Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої
освіти, присвячену до 126-річчю НУБіП України**

(23 квітня 2024 р.)

Відповідальний за випуск: д. с.-г. н., проф. М.М. Доля, к. с.-г. наук,
доц. Д.Т. Гентош

Україна, 03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 15
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Тел./факс: (044) 527-86-99, 527-85-77
e-mail: plantprotect_dean@nubip.edu.ua
сайт: <https://nubip.edu.ua/structure/zrbe>
